

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-KNPS.431.6.44.2015.USZ

Wrocław, dnia 21 stycznia 2016 r.

Pani
Jowita Seidel
z up. Dyrektora Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Głuszycy

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 4-6 listopada 2015 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.), zespół kontrolny w składzie:

- 1) Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki - przewodniczący zespołu,
 - 2) Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki - kontroler,
- z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Głuszycy, ul. Grunwaldzka 38, 58-340 Głuszyca.

Zakres kontroli obejmował zgodność zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizację: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym - art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy - art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także zadań wynikających z art. 110 ustawy. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 4 listopada 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półrocze 2015 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowały: Pani Joanna Fornalska (do dnia 30 października 2014 r.) i Pani Katarzyna Starzyńska (od dnia 1 listopada 2014 r.) zatrudnione na stanowisku Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Głuszycy. Od dnia 1.05.2015 r. z uwagi na nieobecność Pani Katarzyny Starzyńskiej – Dyrektora OPS spowodowaną urlopem macierzyńskim, zastępstwo pełni Pani Jowita Seidel – specjalista

pracy socjalnej, na podstawie upoważnienia wydanego za zgodą Burmistrza Głuszycy w dniu 30.04.2015 r. przez Dyrektora jednostki.

Za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień do dnia 30 października 2014 r. odpowiada Pani Joanna Fornalska, a od dnia 1 listopada 2014 r. Pani Katarzyna Starzyńska.

Podpisany w dniu 5 stycznia 2016 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Głuszycy w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań wynikających z cytowanej ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 11, 12 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2, pkt 1, 4 i 5 ustawy. Zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy nie było realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb.

Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 i 9 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7, 8 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

Ośrodek w ramach zadania z art. 110 ust. 4 ustawy koordynuje realizację strategii, o której mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy. Dyrektor nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy) i nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami, gdyż nie były zgłaszane takie potrzeby (art. 110 ust. 6 ustawy). Dyrektor OPS składa Radzie Miejskiej coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9 ustawy) oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- 1) Przyznawanie pomocy w formie schronienia bez wcześniejszego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

W sprawie nr 1 (A.M.) na wniosek z dnia 22.04.2015r. decyzją nr S-000511/04/15 z dn.22.04.2015 r. przyznano pomoc w postaci schronienia bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

Powyższe jest niezgodne z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także, gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizacje sporządza się nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

2) Przyznawanie pomocy w formie schronienia z datą wcześniejszą niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę.

W 1 przypadku (sprawa nr 2 P.B.) decyzją nr S-000552/05/15 z dnia 12.05.2015 r. na wniosek strony z dnia 28.04.2015 r. udzielono pomocy w postaci schronienia od 23.04.2015 r. tj. od daty wcześniejszej niż data złożenia wniosku o pomoc przez stronę.

Z akt spraw nie wynikało, że schronienie za ten okres zostało przyznane z urzędu. Przyznanie pomocy w tej formie od daty wcześniejszej niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę powinno mieć uzasadnienie w udzieleniu pomocy w formie schronienia z urzędu – zgodnie z art. 102 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W aktach nie udokumentowano pisemnie faktu przyznania pomocy w formie schronienia za okres poprzedzający złożenie wniosku o przyznanie pomocy, zgodnie z obowiązującą na podstawie art. 14 k.p.a. zasadą pisemności postępowania administracyjnego. W wymienionej sprawie trudno również ustalić datę wszczęcia postępowania z urzędu, za którą uważa się dzień pierwszej czynności urzędowej podjętej przez uprawniony podmiot, o której zawiadomiono stronę. Nie stanowią, bowiem wszczęcia postępowania czynności wewnętrzne, które są podejmowane w celu wstępnego ustalenia stanu sprawy i oceny zasadności wszczęcia postępowania.

3) W decyzjach przyznających zasiłki okresowe, w przypadkach kiedy zasiłek okresowy finansowany był ze środków pochodzących z budżetu państwa, jak i ze środków budżetu gminy, brakowało informacji, jakie są to odpowiednio kwoty.

Z art. 147 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej wynika, że gminy otrzymują dotację na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe w części określonej w art. 38 ust. 3 tj. w przypadku osoby samotnie gospodarującej w kwocie nie niższej niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby lub w przypadku rodziny w kwocie nie niższej niż 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny. Jeżeli zasiłek okresowy zostaje przyznany zarówno ze środków pochodzących

z budżetu państwa, jak i ze środków własnych gminy to zgodnie z art. 107. § 1. k.p.a. w decyzjach należy wskazywać, jakie są to odpowiednio kwoty.

4) Sporządzanie rodzinnego wywiadu środowiskowego w sprawach dotyczących przyznania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego na niewłaściwych drukach.

We wszystkich sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania powyższego zasiłku, wywiady środowiskowe przeprowadzono na drukach części X wywiadu, a nie, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz.712), na części VII kwestionariusza wywiadu, który dotyczy osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego.

Druki kwestionariusza wywiadu sporządzone zostały według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz.138) i mogły być stosowane do czasu wyczerpania nakładu, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2013 r. Według rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712) obowiązującym drukiem jest część VII kwestionariusza wywiadu, który dotyczy osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego.

5) Nieprawidłowe ustalenie początku uprawnienia do zasiłku stałego.

W sprawie nr 1 R.Sz. decyzją nr zs-001285/08/14 z dnia 25.08.2014 r. przyznano stronie zasiłek stały od 1.08.2015 r. w wysokości 529 zł m-nie. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że strona w dniu 12.08.2014 r. opuściła zakład karny, zatem winna otrzymać zasiłek stały w kwocie 341,29 zł (529,00 zł : 31 dni x 20 dni).

Zgodnie z art. 13 ust.1 ustawy o pomocy społecznej osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Natomiast art. 106 ust. 3 ustawy stanowi, że świadczenia pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku, gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się,

dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.

Mając na uwadze nadesłaną przez OPS w Głuszycy w dniu 11.01.2016 r. informację (pismo nr OPS8101/1/PS/2015 z dnia 5.01.2016 r.) wraz z kserokopiami dokumentów potwierdzających zwrot do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 13.11.2015 r. nadpłaconej w sierpniu 2014 r. kwoty zasiłku stałego (sprawa nr 1 R.Sz.) w wysokości 187,71 zł (zgodnej z protokołem) odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. W przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządzać aktualizację wywiadu. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację sporządzać nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Datę rozpoczęcia realizacji pomocy w formie świadczeń niepieniężnych ustalać z uwzględnieniem wniosku osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, a także pomocy przyznanej z urzędu. Pisemnie utrzymywać w aktach, w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji, fakt realizowania pomocy za okres poprzedzający złożenie wniosku o przyznanie świadczeń.

Podstawa prawna: art. 102 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), art. 14 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. W przypadku przyznawania stronie zasiłku okresowego finansowanego zarówno ze środków pochodzących z budżetu państwa, jak i budżetu gminy w decyzjach administracyjnych wskazywać jaką część świadczenia stanowi dotacja celowa z budżetu państwa.

Podstawa prawna: art. 38 ust. 3 art. 147 ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23.).

Termin realizacji: na bieżąco.

4. Wywiady środowiskowe poprzedzające wydanie decyzji przyznającej zasiłek celowy z przeznaczeniem na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego sporządzać na części VII kwestionariusza wywiadu środowiskowego.

Podstawa prawna: § 8 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu rodzinnego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku braku uprawnień strony do świadczeń za cały miesiąc świadczenia z pomocy społecznej przyznawać za daną część miesiąca.

Podstawa prawna: art. 13 ust. 1, art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutejszego Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

[Podpis]
Dorota Głuchowska
Z-CA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Roman Głód
Burmistrz Głuszycy
ul. Grunwaldzka 55
58-340 Głuszycy
2. a/a

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

[Podpis]

Ewelina Zygmunt